

Fedorets V. M.

ANTHROPOLOGICAL AND KNOWLEDGE DIMENSIONS OF APPLICATION
OF THE PHENOMENOLOGICAL PHILOSOPHY FOR THE FORMATION
OF THE METHODOLOGY AND METHODS OF DEVELOPMENT OF THE HEALTH PRESERVING
COMPETENCE OF A PHYSICAL EDUCATION TEACHER

The article reveals the methodological, methodical, anthropological and knowledgeable aspects of application of the phenomenological philosophy for formation of the methodology and methods of development of the health preserving competence of a Physical Education teacher in conditions of post-graduate education. Phenomenologization of knowledge, thinking as well as of the health preserving competence itself and the educational practices and experiences of health preservation are used as the basis for anthropologization, ontologization and the technological orientation within this pedagogical system. The key problematic issue is phenomenologization of knowledge regarding health preservation, which is determined as an integrative methodological-worldview and epistemic-pedagogical operation aimed at the formation of efficient ways of application of knowledge about health and presented in the format of certain phenomena. Phenomenologization of knowledge about health is carried out through phenomenologically oriented and specified application of the cognitive process systems and is viewed as the necessary onto-epistemic condition and component of the methodology for development of the health preserving competence. We view the system of methodological-worldview and epistemic-pedagogical operations, which are being used in phenomenologization, as a humanitarian technology of the phenomenologically oriented knowledge transformation. Actualization of the phenomenological approach is viewed as the methodological and epistemological conditions, which facilitate the development and formation of the health preserving intentionality of an educator. With the aim of formation of the value-based attitude to health in the system of health preserving knowledge and in the practices of competence formation, we actualize the existential of locomotion or movement, which allows us to represent the motion activity in the format of existence or an existential value. The study represents methodological concepts of existential-phenomenological prism as well as of phenomenologically oriented intentionalization, temporalization, specification, representation, contextualization, axiologization.

Key words: health preserving competence of a Physical Education teacher, post-graduate education, phenomenology, phenomenologization, Pedagogy of health, humanization, anthropologization, ontological orientation, methodology, Pedagogics.

Дата надходження статті: «04» с ічня 2018 р.

УДК 378. 147

Чорна І. І.*

**СТАН ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ
МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ**

У статті порушено проблему важливості формування професійної мобільності майбутніх фахівців у процесі навчання у вищому закладі освіти. Здійснено спробу довести, що правильно організований педагогічний процес навчання іноземної мови, спрямований на зацікавленість до навчання, сприяє ефективній підготовці майбутнього спеціаліста для досягнення успіхів у кар'єрі. Визначено, що в процесі підготовки майбутніх фахівців з економіки вивчення іноземної мови у вищому закладі освіти сприяє результативній професійній діяльності на міжнародному рівні, ефективній здатності до самореалізації та самовдосконалення на будь-якому етапі праці, результатом чого є сформованість професійної мобільності. Оскільки умови професійної діяльності є нестабільними, перед економістами постає важливе питання щодо перекваліфікації, перелаштування в процесі праці. Такі потреби зумовлює як нестабільність у професійно-виробничій сфері, так і нездатність фахівців

*© Чорна І. І.

до удосконалення вмінь й освоєння нових знань професійного характеру, тому в процесі навчання майбутніх фахівців з економіки у вищому закладі освіти важливо акцентувати на формуванні їхньої професійної мобільності. У зв'язку тим, що професійна діяльність економістів передбачає взаємодію з закордонними партнерами, пошук, опрацювання та вивчення літературних джерел міжнародного рівня, то необхідно спрямувати освітній процес на результативне навчання іноземної мови. Сформованість професійної мобільності позитивно впливає на особистісно важливі якості фахівця з економіки, які визначаються впевненістю в собі, у своїх знаннях і вміннях, адаптацію до мінливих умов сфери професійної діяльності; здатністю обирати будь-який вид діяльності в межах освоєної спеціальності, ураховуючи свої потреби на будь-якому етапі професійної діяльності.

Ключові слова: професійна мобільність, формування професійної мобільності майбутніх економістів, навчання іноземної мови, процес навчання, професійна діяльність, професійно орієнтоване навчання, освітні засоби навчання, професійне іншомовне спілкування.

У зв'язку з мінливістю умов професійної діяльності перед економістами постає важливе питання щодо перекваліфікації, перелаштування в процесі праці. Такі потреби зумовлює як нестабільність у професійно-виробничій сфері, так і нездатність фахівців до удосконалення вмінь й освоєння нових знань професійного характеру, тому в процесі навчання майбутніх фахівців з економіки у вищому навчальному закладі важливо акцентувати на формуванні їхньої професійної мобільності. Оскільки професійна діяльність економістів передбачає взаємодію з закордонними партнерами, пошук, опрацювання та вивчення літературних джерел міжнародного рівня, то необхідно спрямувати освітній процес на результативне навчання іноземної мови.

Проблему формування професійної мобільності досліджували науковці: Є. Іванченко, Н. Коробко, Н. Мерзлякова, Л. Меркулова, Н. Сурова, Л. Сушенцева, І. Хом'юк та інші. Кожен із них зробив свій великий внесок, проте проблема сформованості професійної мобільності майбутніх економістів засобами іноземної мови недостатньо висвітлена.

Метою статті є дослідження стану формування професійної мобільності майбутніх економістів засобами іноземної мови.

У сучасному світі відбуваються глобалізаційні процеси, що зумовлюють необхідність володіння іноземними мовами, оскільки це є особистісно важливим фактором, який дозволяє розширювати можливості самореалізації особистості в професійній діяльності. Сьогодні знання іноземної мови є необхідною здатністю для спілкування з людьми, що представляють різні країни у сфері професійної діяльності. Важливо зазначити, що фахівець, який володіє іноземною мовою, на відміну від того, який може спілкуватись лише рідною, здатен досягти вищого рівня професійної мобільності, тому необхідно враховувати необхідність ефективного вивчення іноземної мови в процесі навчання у вищому закладі освіти для забезпечення успіхів у майбутній професії. Зазвичай, умови професійної діяльності є нестабільними й передбачають потребу в підвищенні рівня кваліфікації або зміну місця роботи та професії. Для цього важливого значення набуває вміння знаходити, застосувати та опрацювати нову інформацію. У такому випадку важливу роль відіграє сформованість професійної мобільності особистості. Варто зазначити, що результативність процесу перекваліфікації в професійній діяльності забезпечують знання іноземної мови, яка є інструментом для розширеного пошуку, оскільки дозволяє знаходити інформацію, аналізувати та вивчати її, засвоювати знання та вміння міжнародного рівня.

Правильно організований педагогічний процес навчання іноземної мови певним чином дозволяє студентам усвідомити важливість її освоєння для отримання професійно важливої інформації. Усвідомленість потреби знання іноземної мови розвиває здатність до самостійного пошуку та вивчення інформації, необхідної для виконання завдань у професійній діяльності, що, у свою чергу, зумовлює прагнення до

самовдосконаленості та розвиток зацікавленості до професійної діяльності [3, с. 52]. Результатом цього є здатність до формування професійної мобільності та усвідомлення важливості володіння такою здатністю.

Фактично, студенти немовних спеціальностей ставляться до вивчення іноземної мови так, як до інших нефахових дисциплін, не усвідомлюючи її важливості в майбутній професійній діяльності.

Особливістю іноземної мови є те, що її вивчення як предмета не дає знань про реальність, на відміну від інших дисциплін. Вона є лише засобом вираження інформації, що стосується інших предметів. При цьому для кожної дисципліни існують свої елементи іноземної мови, тому виділяють різні напрями підготовки з іноземної мови: ділова іноземна мова, технічна іноземна мова тощо. У процесі навчання іноземної мови важливо акцентувати на професійній орієнтації. Професійно орієнтоване навчання направлено не лише на оволодіння мовою, а й комунікативною компетентністю у відповідній професійній сфері. У результаті професійно орієнтованого навчання іноземної мови формується фахівець, здатен шукати та знаходити професійно значущу інформацію в закордонних джерелах і володіти видами мовленнєвої діяльності на рівні, достатньому для використання засвоєної інформації в майбутньому [13, с. 40-44].

Тож у процесі навчання у вищому закладі освіти потрібно заохочувати студентів до вивчення іноземної мови, орієнтованої на професійну діяльність, що зробить значний внесок у формування їхньої професійної мобільності. У процесі оволодіння іноземною мовою вольова активність особистості є найнеобхіднішою й найсуттєвішою особливістю. Існує пряма залежність між розвитком волі та мовленням: чим вища вольова організація й самоконтроль особистості, яка говорить, слухає або читає, тим більші їхня можливості в даних процесах мовленнєвої діяльності. У штучних умовах потреба до вивчення іноземної мови виникає в результаті вольового акту, а не внаслідок природної потреби в оволодінні мовою як засобом спілкування [2, с. 55-68]. У процесі навчання необхідно створити умови, наближені до професійної діяльності, у яких студенти зможуть вільно почуватися і в результаті, у невимушених обставинах, засвоювати знання, необхідні для формування їхньої професійної мобільності.

Варто зазначити, що іноземна мова може внести важливий вклад у професійну підготовку економістів шляхом вирішення професійних завдань іноземною мовою, що відображають інформаційну та комунікативну діяльність фахівця. Іноземна мова в цьому контексті виступає засобом розвитку комунікативного компонента інформаційної культури студентів економічного профілю у вищому навчальному закладі в процесі здійснення ними пошукової та дослідницької діяльності з професійних питань із використанням інформаційних і комунікаційних технологій, участі в економічних on-line конференціях і проектах, розвитку вміння працювати в групі через комп'ютерні мережі [9, с. 129-136].

Читання та переклад текстів економічної тематики, виконання вправ, насичених лексичним і граматичним матеріалом, на заняттях іноземної мови сприяють розвитку комунікативного компонента професійної мобільності в процесі навчання у вищому навчальному закладі. Таким чином студенти засвоюють знання і розвивають вміння спілкуватися, навички письма, читання, аудіювання та переказу. Тож у навчанні майбутніх фахівців з економіки іноземної мови в контексті формування професійної мобільності варто враховувати принципи професійної й особистісної орієнтації.

Аналізуючи екстенсивне та інтенсивне навчання іноземної мови І. Ялова визначає недоліки традиційного методу викладання іноземних мов у вищому навчальному закладі й розглядає шляхи його усунення за способом поєднання елементів інтенсивної методики в загальноприйнятому процесі навчання. Недоліком екстенсивного навчання, як зазначає науковець, є перервний, непостійний, регресивний процес становлення мовленнєвих здатностей, наслідком чого є набуття мінімальних навичок вимови, підбору лексики, формулювання фраз. Натомість процес інтенсивного навчання

передбачає налагодження змістовного спілкування в мовному середовищі, взаємодію та комунікативні елементи. Таким чином формуються й розвиваються основні, професійно важливі якості особистості: мислення, пам'ять, зацікавленість до навчання та спілкування. Інтенсивне навчання сприяє розширенню кругозору й естетичного виховання студентів під час проведення рольових ігор, читанні інформативних текстів, у зв'язку з породженням зацікавленості до обговорюваної проблематики. Тож варто зазначити, що в процесі інтенсивного навчання майбутніх економістів відбувається формування їхньої професійної мобільності [15, с. 91-96].

Професійна мобільність виявляється у вмінні особистості застосовувати набуті знання та реалізовувати їх на практиці. Така здатність забезпечує самореалізацію на будь-якому етапі професійної діяльності, незалежно від віку й соціального статусу [14, с. 53-57].

Досліджуючи професійну мобільність, В. Стічкова виділяє три засоби для її формування: матеріально-технічний, освітній та організаційний. Матеріально-технічні засоби полягають у використанні навчально методичного комплексу (авторський навчальний посібник, аудіозаписи до нього, робочий зошит, відеоресурси, спеціалізовані словники тощо). Використання спеціалізованих оригінальних текстів у вигляді друкованого тексту, аудіозаписів, відеоматеріалів, участь в онлайн семінарах надає студентам доступ до актуальної інформації професійної сфери, що відповідає принципам професійно орієнтованого навчання й дозволяє формувати професійні комунікативні та соціальні компоненти професійної мобільності. До матеріально-технічних засобів, які потрібно застосовувати під час навчання іноземної мови, також належать аудіо- та відеопроектори, медіапроектор і екран, інтерактивна дошка тощо.

Освітні засоби включають об'єднання теоретичних та науково-практичних рекомендацій щодо формування професійної мобільності. На практиці для реалізації процесу формування професійної мобільності науковець застосовує інтеграцію трьох компонентів (особистісного, мовленнєвого, соціального) шляхом виконання вправ, спрямованих на засвоєння лексичних, граматичних і фонетичних одиниць, осмислення мети виконання завдання, роботи в парах або групах, при використанні умовно-мовних завдань [13, с. 53-55].

Сформованість професійної мобільності фахівця є якістю, що забезпечує здатність до швидкого навчання та освоєння нових знань, спроможність адаптуватись до змін, які виникають у професійній діяльності. Кваліфіковані майбутні фахівці виявляють зацікавленість до навчання й готовність навчатись та, за необхідності, удосконалювати свої вміння в професійній діяльності, готовність до можливих змін посади, пов'язаних із різними обставинами. Сформованість професійної мобільності визначає якість і здатність до орієнтації у сфері професійної діяльності. Тож для формування високого рівня професійної мобільності в майбутніх фахівців з економіки потрібно забезпечити ефективну підготовку в процесі навчання у вищих закладах освіти не лише з фахових дисциплін, а й з іноземної мови [1, с. 33-34].

Аналіз сучасних наукових досліджень із питання професійної підготовки економістів указує на те, що потенціал іноземної мови не використовується повною мірою, відсутнє навчально-методичне забезпечення цілеспрямованого розвитку професійної компетентності майбутніх економістів засобами іноземної мови. «Попри виражену тенденцію професіоналізації викладання іноземної мови у ВНЗ, навчання цієї дисципліни ведеться практично роздільно з формуванням професійної компетенції майбутнього фахівця, тому в процесі навчання іноземної мови студент не отримує цілісного уявлення про зміст майбутньої професійної діяльності...» [5, с. 90-97].

Безперечно, знання іноземної мови значно збільшує конкурентоздатність на ринку праці. Як зазначає С. Новолодська, спроможність випускника бути професійно мобільним визначається ступенем його легкої та дієвої участі в іншомовному інтерактивному спілкуванні, від повноцінного його залучення в міжкультурну

комунікацію. У цьому контексті випускник немовного вищого навчального закладу повинен бути здатний до використання іноземної мови в різних постійно змінюваних соціально й професійно ситуаціях [8, с. 36].

С. Капліна зазначає, що знання іноземної мови дозволяє розширювати професійні можливості фахівця, сприяє професійно особистісному розвитку в майбутній професійній діяльності як на вітчизняному, так і на міжнародному ринках праці. Тож її вивчення у вищому навчальному закладі є важливим фактором для формування професійної мобільності [4, с. 48].

У формуванні професійної мобільності іноземна мова є важливою здатністю, яка поєднує функції комунікативності, адаптивності та кореляції; принципи проєктивності, контекстності, профільності; засоби мовленнєвої діяльності. Інваріантні, мотиваційно-ціннісні, технологічні та рефлексивні, професійні компетенції та емоційно-вольові, комунікативні, інтелектуальні, етичні якості зумовлюють готовність і адаптивність, результатом чого є професійна мобільність [6].

У Державному університеті телекомунікацій згідно з навчальною програмою «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», складеною відповідно до навчання бакалаврів напряму підготовки «Менеджмент» і «Менеджмент і адміністрування», передбачено навчання усному й писемному мовленню, фонетичних та граматичних особливостей сучасної англійської мови, знання яких дає можливість формувати лінгвістичну компетенцію студентів. Завданням навчання іноземної мови є формування автоматичної вимови вмінь читання, орфографії, структурованості в усній і писемній формах. У програмі передбачено, що після завершення курсу вивчення іноземної мови студенти повинні володіти активним лексичним мінімумом; бути готовими до усного мовлення, що передбачає розуміння мови викладача в безпосередньому звертанні або в записі, уміння ставити питання й вести бесіду з пройденої тематики (за малюнком чи фільмом), прочитаним чи прослуханим текстом, переказувати прочитаний чи прослуханий текст, висловити своє враження [10].

У Луцькому національному університеті для підготовки бакалаврів напряму підготовки «Облік і аудит» навчальна програма з дисципліни «Англійська мова за професійним спрямуванням» передбачає формування практичних, освітніх, пізнавальних, розвивальних, соціальних, соціокультурних умінь. У результаті пройденого курсу студенти набувають навички практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в тематичному змісті, зумовленому професійними потребами; отримання новітньої фахової інформації з іноземних джерел; користування усним монологічним та діалогічним мовленням у межах побутової, суспільно-політичної та фахової тематики; перекладу з іноземної мови на рідну фахових текстів; реферування та анотування суспільно-політичної та фахової літератури рідною та англійською мовами [12].

У Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки для підготовки менеджерів та економістів заняття з іноземної мови спрямовані на оволодіння майбутніми фахівцями різними видами мовленнєвої діяльності: читанням, говорінням у ситуаціях професійно-ділового та повсякденного спілкування з урахуванням соціокультурного та країнознавчого аспектів іноземної мови, а також оволодіння письмовими навичками з фахової тематики [11].

У Львівському державному університеті внутрішніх справ навчальною програмою з іноземної мови для підготовки майбутніх економістів передбачено досягнення практичних, когнітивних, емоційно-розвивальних, освітніх та науково-професійних цілей, суттю яких є сформованість комунікативної, лінгвістичної та соціокультурної компетенції; когнітивної компетенції у взаємозв'язку з іншими видами компетенцій; позитивного ставлення до оволодіння як мовою, так і культурою англословного світу; здатності до самооцінки та самовдосконалення, що стане передумовою для професійного зростання; науково-професійної компетенції шляхом ознайомлення

з тематикою наукового матеріалу на основі вивчення іншомовних джерел та залучення до виконання професійно орієнтованих завдань. У результаті вивчення курсу іноземної мови студенти здобувають уміння вільно користуватися іноземною мовою в науково-професійних цілях; правильно використовувати різні мовленнєві засоби відповідно до комунікативних намірів; влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній та академічній діяльності; знати синтаксичні, семантичні та фонетичні правила й закономірності іноземної мови; складати різні типи документів, правильно добираючи мовленнєві засоби, що репрезентують їхню специфіку; демонструвати впевненість і позитивну мотивацію в користуванні іноземною мовою тощо [7].

Отже, у процесі навчання іноземної мови майбутніх фахівців з економіки важливо акцентувати на їхній підготовці до професійної діяльності, неодмінним компонентом якої є здатність бути професійно мобільним. Ефективне формування професійної мобільності майбутнього економіста, зокрема, на заняттях іноземної мови, забезпечується навчанням, спрямованим на оволодіння здатністю швидко засвоювати нову інформацію, здатністю до самонавчання та адаптації в мінливих умовах професійної діяльності та освоєння нових знань.

Аналіз наукових праць та навчальних програм вищих навчальних закладів дозволяє зазначити, що освітній процес недостатньо спрямований на формування професійної мобільності майбутніх економістів засобами іноземної мови, тому подальші наукові дослідження плануємо спрямувати на використання дидактичних можливостей іноземної мови для формування професійної мобільності майбутніх економістів.

Література:

1. Амирова Л. А. Развитие профессиональной мобильности педагога в системе дополнительного образования: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.08 / Бакирский государственный педагогический университет им. М. Акмуллы. Уфа, 2009. 401 с.
2. Бенедиктов Б. А. Психология овладения иностранным языком. Минск: Вышэйшая школа, 1974. 334 с.
3. Ивкина М. В. Модульная технология профессиональной подготовки студентов – будущих инженеров: монография. Самара: СГАУ, 2012. 204 с.
4. Каплина С. Е. Концептуальные и технологические основы формирования профессиональной мобильности будущих инженеров в процессе изучения гуманитарных дисциплин: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.08 / Чувашский государственный педагогический университет им. И. Я. Яковлева. Чебоксары, 2008. 48 с.
5. Меньш Е. А. Инновационное моделирование как средство формирования профессиональной иноязычной компетенции. *Высшее образование в России*. 2013. Вып. 10. С. 90-97.
6. Меркулова Л. П., Меркулов А. И. Модель системы формирования профессиональной мобильности специалистов технического профиля средствами конкретной учебной дисциплины. Самарский государственный аэрокосмический университет. Россия, Самара. URL: econf.rae.ru/pdf/2010/04/merkulova.pdf.
7. Навчальна програма навчальної дисципліни «Іноземна мова». Львівський державний університет внутрішніх справ. Львів 2016. URL: http://www2.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/naukova%20diyalnist/aspirantura/navch_protse/tsykl_normatyv_chastyny/progr_1.pdf.
8. Новолодская С. Л. Формирование у студентов неязыкового вуза профессиональной мобильности средствами учебного пособия по иностранному языку: автореф. дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Иркутский государственный педагогический университет. Иркутск, 2005. 36 с.
9. Поленова А. Ю., Пшегусова Г. С. Иностранный язык как инструмент формирования профессиональной мобильности будущего экономиста. *Вопросы регулирования экономики. Journal of economic regulation*. Ростов-на-Дону. 2015. Том 6, № 1., С. 129-136.

10. Програма навчальної дисципліни «Іноземна мова (за професійним спілкуванням)». Державний університет телекомунікацій 2014. URL: <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/4/category/727/view/1017>.
11. Програма навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням». Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки Кафедра іноземних мов природничо-математичних спеціальностей. URL: http://eenu.edu.ua/sites/default/files/Files/inoz_mova_za_prof_sp.pdf.
12. Робоча навчальна програма з дисципліни: «Англійська мова за професійним спрямуванням». Луцький національний технічний університет. Луцьк, 2010. URL: <http://elib.lutsk-ntu.com.ua/book/fof/im/2011/11-27/progr.html>.
13. Стичкова В. И. Формирование профессиональной мобильности студентов логистов средствами иностранного языка: дис. ... канд. пед.наук: 13.00.08 / Федеральное государственное автономное образовательное учреждение высшего образования «Самарский национальный исследовательский университет им. С. П. Королева. Самара, 2016. 176 с.
14. Сушенцева Л. Л. Проблема професійної мобільності у контексті міждисциплінарного підходу. Професійна освіта : проблеми і перспективи. Сімферополь, 2011. Вип. 2. С. 53-57.
15. Яловая И. А. Интеграция интенсивных методов в процесс обучения иностранным языкам студентов экономического факультета. Вестник Ставропольского государственного университета. Педагогические науки. Ставрополь. 2008. № 55. С. 91-96.

Chorna I. I.

STATE OF FORMATION OF PROFESSIONAL MOBILITY OF FUTURE ECONOMISTS BY MEANS OF FOREIGN LANGUAGE

The article raises the problem of the importance of forming the professional mobility of future specialists in the process of studying at a higher educational institution. An attempt has been made to prove that a well-organized pedagogical process of teaching a foreign language, aimed at interest in learning, contributes to the effective preparation of a future specialist to succeed in his career. It has been determined that in the process of preparing future specialists in economics, studying a foreign language in the process of studying at a higher educational institution promotes effective professional activity at the international level, an effective ability to self-fulfillment and self-improvement at any stage of labor, the result of which is the formation of professional mobility. Such needs predetermine both the instability in the professional-production sphere and the inability of specialists to improve skills and mastering new knowledge of a professional nature. Therefore, in the process of training future specialists in economics in higher education, it is important to focus on the formation of their professional mobility. Due to the fact that the professional activity of economists involves interaction with foreign partners, the search, development, and study of international literature, it is necessary to direct the educational process into the effective teaching of a foreign language. The formation of professional mobility positively affects the personally important qualities of a specialist in economics, which are determined by self-confidence, in their knowledge and skills, adaptation to changing conditions of professional activity; the ability to choose any kind of activity within the mastered specialty, taking into account their needs at any stage of professional activity.

Key words: professional mobility, the formation of professional mobility of future economists, the teaching of a foreign language, process of training, professional activity, professionally oriented education, educational means of training, professional foreign language communication.

Дата надходження статті: «19» жовтня 2017 р.